TAHTA

9. Sınıf | Coğrafya

DERS ÖZETİ · DOĞAL SİSTEMLER VE SÜREÇLER

İklim Türleri

İklim türleri; dünya üzerindeki iklimleri sıcak, ılıman ve soğuk iklimler olmak üzere üç ana grupta inceler.

1 İklim Nedir?

- Uzun yıllar boyunca gözlenen ortalama hava koşullarıdır.
- Hava durumu kısa süreli ve anlıktır.
- Sıcaklık, yağış ve rüzgar verileriyle belirlenir.

2 Sıcak İklimler

- Ekvatoral: yıl boyu sıcak ve bol yağışlı
- Savan: yazın yağışlı, kışın kurak
- Muson: mevsimlik güçlü yağış
- Çöl: çok az yağış, geceleri serin

3 Ilıman İklimler

- Akdeniz: yazın kurak, kışın yağışlı
- Okyanus: yıl boyu dengeli yağış
- Karasal: yaz-kış sıcaklık farkı büyük
- Karadeniz: yıl boyu yağışlı

4 Soğuk İklimler

- Tundra: kısa yaz, cılız bitki örtüsü var
- Kutup: yıl boyu don, bitki örtüsü yok
- İkisi de kutuplara yakın bölgelerde görülür

5 Türkiye'de Görülen İklimler

- Akdeniz iklimi: güney ve batı kıyıları
- Karadeniz iklimi: kuzey kıyısı
- Karasal iklim: iç kesimler

İklim Grupları Özeti

Grup	Yaz	Kış	Örnek Bölge
Sıcak İklimler	Sıcak	Sıcak/Ilık	Ekvator çevresi
Ilıman İklimler	Ilık/Sıcak	Soğuk/Ilık	Orta enlemler
Soğuk İklimler	Serin/Soğuk	Çok soğuk	Kutup çevresi

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

İklim Türleri: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1 · İKLİM TİPİNİ BUL

Yazlar sıcak-kurak, kışlar ılık-yağışlı. İklim tipi?

1. Yaz kurak, kış yağışlı özelliğine bak.
2. Bu düzen Akdeniz ikliminin tipik özelliğidir.

Cevap: Akdeniz iklimi

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2 · BÖLGE EŞLEŞTİRME

Kutba yakın, kısa yazlı, cılız bitki örtülü bölge?

1. Kısa yaz ve cılız bitki örtüsüne bak.
2. Bu özellikler tundra iklimine aittir.

Cevap: Tundra iklimi

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3 · TÜRKİYE'DE İKLİM

İç kesimde, yaz-kış sıcaklık farkı büyük bir şehir?

1. Denizden uzak iç kesim olduğuna bak.
2. Büyük sıcaklık farkı karasal iklimi gösterir.

Cevap: Karasal iklim

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4 · YAĞIŞ DÜZENİ

Yılın belirli aylarında çok güçlü yağış alan iklim?

1. Mevsimlik ve güçlü yağış düzenine bak.
2. Bu düzen muson rüzgarlarından kaynaklanır.

Cevap: Muson iklimi

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5 · İKLİM-HAVA FARKI

Bugün yağmur yağması bölgenin iklimini değiştirir mi?

1. Hava durumu anlıktır, iklim uzun yıllar ortalamasıdır.
2. Bir günlük yağış iklimi değiştirmez.

Cevap: Hayır, değiştirmez

TAHTA

9. Sınıf · Coğrafya

MİNİ TEST

İklim Türleri: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: Tarih: Doğru / Yanlış:

1. **Yazları sıcak-kurak, kışları ılık-yağışlı geçen iklim tipi hangisidir?**

A) Karasal iklim **B)** Akdeniz iklimi
C) Tundra iklimi **D)** Muson iklimi

2. **Hangisi soğuk iklimlerin alt türlerinden biridir?**

A) Savan **B)** Okyanus
C) Tundra **D)** Muson

3. **Türkiye'nin 3 ana iklim tipi arasında hangisi yoktur?**

A) Akdeniz iklimi **B)** Karadeniz iklimi
C) Karasal iklim **D)** Ekvatoral iklim

4. **Ekvator çevresinde, yıl boyu sıcak ve bol yağışlı iklim hangisidir?**

A) Ekvatoral iklim **B)** Çöl iklimi
C) Kutup iklimi **D)** Karasal iklim

5. **Bir bölgenin iklimini belirlemenin en doğru yolu hangisidir?**

A) Yalnızca yaz sıcaklığına bakmak
B) Bir günün hava durumuna bakmak
C) Uzun yıllık sıcaklık ve yağış verilerine bakmak
D) Komşu ildeki iklimi örnek almak

6. **Denizden uzak iç kesimlerde yaz-kış farkının büyük olduğu iklim hangisidir?**

A) Karasal iklim **B)** Okyanus iklimi
C) Akdeniz iklimi **D)** Karadeniz iklimi

7. **Her mevsimi yağışlı, yazları serin geçen kıyı iklimi hangisidir?**

A) Akdeniz iklimi **B)** Karadeniz iklimi
C) Çöl iklimi **D)** Tundra iklimi

8. **Yılın belirli aylarında çok güçlü, geri kalanında az yağış alan iklim hangisidir?**

A) Muson iklimi **B)** Okyanus iklimi
C) Kutup iklimi **D)** Tundra iklimi

9. **Kısa bir yaz mevsimi ve cılız bitki örtüsüyle tanınan soğuk iklim hangisidir?**

A) Kutup iklimi **B)** Karasal iklim
C) Savan iklimi **D)** Tundra iklimi

10. **Hava durumu ile iklim arasındaki fark için hangisi doğrudur?**

A) İkisi aynı şeydir
B) İklim sadece yazın ölçülür
C) Hava durumu anlık, iklim uzun yılların ortalamasıdır
D) Hava durumu hiç değişmez

Cevap anahtarı

1. B · Akdeniz ikliminde yazlar kurak, kışlar yağışlıdır.
2. C · Tundra, soğuk iklimler grubundaki iki alt türden biridir.
3. D · Ekvatoral iklim sıcak iklimler grubundadır, Türkiye'de görülmez.
4. A · Ekvatoral iklimde mevsimler arasında belirgin fark yoktur.
5. C · İklim, uzun yılların ortalama verileriyle belirlenir.
6. A · Karasal iklimde denizin ılımanlaştırıcı etkisi azdır.
7. B · Karadeniz ikliminde yıl boyu yağış görülür.
8. A · Muson rüzgarları mevsimlik güçlü yağış getirir.
9. D · Tundrada kısa yazda cılız otlar ve likenler yetişir.
10. C · İklim, hava durumunun uzun yıllardaki ortalamasıdır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:
tahtaapp.com/blog/dersler/9-sinif-cografya-iklim-turleri-konu-anlatimi